

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma vuosille 2026-2029

**Aluevaltuusto 10.12.2024 § 63
Aluehallitus 4.12.2024 § 204**

Sisällys

1	Hyvinvointialueen investointisuunnitelma	2
1.1	Investointisuunnitelman juridinen tausta.....	2
1.2	Investointisuunnitelman hyväksyminen	2
1.3	Investointisuunnitelman suhde pitkäaikaiseen rahoitukseen.....	3
1.4	Investointisuunnitelman sisältö.....	4
1.5	Investointisuunnitelman käsittely Etelä-Suomen yhteistyöalueella.....	4
2	Investointisuunnitelman 2026-2029 yhteenveto	5
3	Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2026-2029	8
3.1	Pysyvät vastaavat	8
3.1.1	Rakennukset.....	9
3.1.2	Laite- ja kalustohankinnat.....	9
3.1.3	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	9
3.1.4	Muut investoinnit.....	14
3.2	Investointeja vastaavat sopimukset.....	14
3.2.1	Laite- ja kalustohankinnat.....	16
3.2.2	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	16
3.3	Omaisuuksien luovutukset	17
4	Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2026-2029.....	19
4.1	Pysyvät vastaavat	20
4.1.1	Rakennukset.....	20
4.1.2	Laite- ja kalustohankinnat.....	20
4.2	Investointeja vastaavat sopimukset.....	21
4.2.1	Rakennukset.....	21
4.2.2	ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	21
4.3	Omaisuuksien luovutukset	22

1 Hyvinvointialueen investointisuunnitelma

1.1 Investointisuunnitelman juridinen tausta

Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa. Hyvinvointialueen on myös omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyn osasuunnitelman kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 25 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman tulee perustua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen.

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 11 §:n mukaan pelastustoimen osasuunnitelman tulee perustua valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin sekä kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä onnettomuusuhkiin ja muihin uhkiin.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainan ottovaltuuksista. Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa vain hyväksytyn investointisuunnitelman investointien rahoittamiseen.

1.2 Investointisuunnitelman hyväksyminen

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö. Ministeriöt voivat joko hyväksyä tai hylätä osasuunnitelman.

Ministeriöt ilmoittavat hyvinvointialueelle investointisuunnitelman 2026-2029 hyväksymisestä keväällä 2025. Sitä ennen Valtioneuvosto päättää hyvinvointialueen vuoden 2026 lainanottovaltuuden. Hyvinvointialue voi täydentää vuoden 2024 loppuun mennessä toimittamaansa investointisuunnitelmaa vuoden 2025 keväthalvella ennen ministeriöiden kevään hyväksyntäprosessia, mikäli vahvistettu lainanottovaltuus tätä edellyttää, tai jos hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan kohdistuu muita muutostarpeita.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö. Pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä tekee päätöksen sisäministeriö.

Osasuunnitelma voidaan jättää hyväksymättä, jos:

1. siinä ei ole osoitettu rahoitusta kaikille siihen sisältyville investoinneille ja investointia vastaaville sopimuksille;
2. se on ristiriidassa hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa;
3. on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus voitaisiin toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä; tai
4. on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus taikka tällainen luovutus ei edistäisi sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavaa järjestämistä.

1.3 Investointisuunnitelman suhde pitkäaikaiseen rahoitukseen

Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Valtioneuvosto päättää valtiovarainministeriön esityksestä vuosittain hyvinvointialueiden pitkäaikaisen lainan ottovaltuuksista eli niin sanotusta lainanottovaltuudesta.

Lainanottovaltuutta voi käyttää useana vuotena, mikäli investointihankkeen toteuttaminen sitä edellyttää. Tällä turvataan useammalle vuodelle jaksottuvan investointihankkeen rahoitus. Lainanottovaltuuden käyttöä voidaan myös myöhäistää silloin mikäli investointihanke siirtyy seuraavalle vuodelle toteutettavaksi.

Valtioneuvoston aiemmat päätökset lainanottovaltuuksien laskennassa otetaan huomioon seuraavan vuoden lainanottovaltuuden määrässä. Lainanottovaltuuden määrä on riippuvainen hyvinvointialueen taloudellisesta tilanteesta ja lainakannasta. Hyvinvointialueen lainanottovaltuus on hyvinvointialueen laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoidun lainamäärän erotus. Lainanottovaltuuden määrä voidaan laskea yksinkertaistetusti kertomalla vuosikate 10:llä, joka kuvaa enimmäislainamäärä ja vähentämällä tästä tilikauden alun ennakoitu lainamäärä. Vuosikatteen arvona

käytetään hyvinvointialueen tilikautta edeltävän vuoden talousarvion mukaista arvoa, jota voidaan oikaista hyvinvointialueen talouden seurannan tiedoilla. Lainamäärää laskettaessa myös lyhytaikaiset lainat otetaan mukaan lainamäärään sekä pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset.

1.4 Investointisuunnitelman sisältö

Tämä investointisuunnitelma sisältää yhteenveto-osan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen osasuunnitelmat.

Investointisuunnitelma on sisällöllisesti jaettu investointeihin, investointeja vastaaviin sopimuksiin, omaisuuden luovutuksiin sekä investointitukiin. Investoinnit sekä investointeja vastaavat sopimukset on luokiteltu neljään eri investointiryhmään: rakennukset, laitteet ja kalusto, ICT-hyödykkeet sekä muut investoinnit.

Investoinnilla tarkoitetaan hyvinvointialueen omaan taseeseen kirjattavia maa-alueiden, koneiden ja laitteiden hankintaa sekä rakennusten hankintaa ja rakennusten peruskorjauksia tai perusparantamista. Investointeja ovat myös muut pitkävaikutteiset menot, kuten tietojärjestelmän tai osakkaiden hankinta tai osallistuminen toisen yhteisön investoinnin rahoittamiseen, silloin kun osallistumisesta on hyötyä myös hyvinvointialueen toiminnassa. Kiinteistöjen tavanomaisia ylläpito- ja vuosikorjauksia, sekä mahdollisia vahinkojen korjauksia ei katsota investoinneiksi ja niitä ei voida kirjata taseeseen.

Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet ja leasing-rahoitetut hankkeet.

1.5 Investointisuunnitelman käsittely Etelä-Suomen yhteistyöalueella

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kuuluu Etelä-Suomen yhteistyöalueeseen.

Etelä-Suomen yhteistyöalueella investointeja on käyty läpi yhteisesti hyvinvointialueiden kanssa syksyllä 2024. Tarkastelussa on alustavasti tunnistettu mahdollisia yhteishankkeita teemoittain. Alkuvuoden 2025 aikana mahdollisia yhteishankkeita täsmennetään tarvittaessa jatkokeskusteluissa siten, että hankkeet saadaan päivitettyä hyvinvointialueiden investointisuunnitelmiin ennen niiden lopullista hyväksyntää ministeriöissä.

2 Investointisuunnitelman 2026-2029 yhteenveto

Taulukko 1: Investointisuunnitelman 2026-2029 yhteenveto ja lainanottovaltuuslaskelma

Investointisuunnitelma (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Pysyvät vastaavat	39 586	25 613	21 558	19 965	106 722
Rakennukset	10 298	3 098	3 100	3 000	19 497
Laite- ja kalustohankinnat	13 837	13 635	12 078	10 585	50 135
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	15 050	8 750	6 250	6 250	36 300
<i>josta Asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointi</i>	7 500	4 000	2 000	2 000	15 500
Muut investoinnit	400	130	130	130	790
Investointeja vastaavat sopimukset	119 848	38 712	-	-	158 560
Rakennukset	119 848	38 712	-	-	158 560
Laite- ja kalustohankinnat	-	-	-	-	-
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-
Omaisuuksien luovutukset	70	50	40	40	200
Laite- ja kalustohankinnat	70	50	40	40	200
Investointituet	-	-	-	-	-

Lainanottovaltuus (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Vuodelta 2023 siirtyneen lainanottovaltuuden käyttö	11 790	9 435	3 000	3 000	27 225
Vuoden 2026 lainanottovaltuustarve (uusi)	147 574	-	3 540	800	151 914

Investointihankkeista on annettu tarkempi kuvaus osasuunnitelmissa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei ole tytäryhtiöitä, jonka perusteella investointisuunnitelmaan ei sisälly hyvinvointialuekonsernia koskevia hankkeita. HUS-yhtymä laati hyvinvointialuelain mukaisesti oman investointisuunnitelmansa.

Vuosien 2026-2029 investointisuunnitelmaan kohdistuu vuodelta 2023 siirtynyttä lainanottovaltuutta 27,2 miljoonaa euroa. Valtuus kohdistuu pääosin asiakas- ja

potilastietojärjestelmän investointeihin sekä digiasioinnin investointeihin ja vuosina 2023-2025 tehtävien vuokrasitoumuksiin liittyvien ICT-, turvallisuus- ja ensikalustamisen investointeihin, jotka toteutuvat sitoumusvuotta myöhemmin taseinvestointeina.

Vuoden 2026 lainanottovaltuustarve on 151,9 miljoonaa euroa, josta kohdistuu 147,6 miljoonaa euroa vuodelle 2026 ja 4,3 milj. euroa vuosille 2028-2029.

Investointisuunnitelmassa ja lainanottovaltuuslaskelmassa ei ole mukana voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyneiden vuokrasopimusten uusimisia. Voimassa olevien vuokrasopimusten uusimiseen ei tarvita lainanottovaltuutta, koska ne eivät kasvata toiminnan volyymia ja rahoitustarve ei lisäännä nykyisestä tilanteesta. Vuonna 2023 hyvinvointialueelle siirtyneitä vuokrasopimuksia uusitaan noin 28,9 miljoonalla eurolla (vuosivuokrataso) vuosina 2026-2029.

Suunnitelmassa ei ole esitetty myöskään autojen ja laitteiden leasing-sopimuksia, koska hyvinvointialueen tavoitteena on pienentää leasing-sopimusten määrää nykyisestä tasosta ja siksi leasing-sopimuksiin ei tarvita uutta lainanottovaltuutta.

Taulukko 2: Investointien rahavirta

Investointien rahoitus (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Investointimenot	39 586	25 613	21 558	19 965	106 722
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-	-	-	-	-
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-70	-50	-40	-40	-200
Investointien rahavirta	39 516	25 563	21 518	19 925	106 522

Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2026-2029

3 Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2026-2029

Taulukko 3: Sosiaali- ja terveyshuollon osasuunnitelma vuosille 2026-2029

Investointisuunnitelma (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Pysyvät vastaavat	27 572	20 770	16 828	16 675	81 845
Rakennukset	3 200	3 000	3 000	3 000	12 200
Laite- ja kalustohankinnat	8 922	8 890	7 448	7 295	32 555
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	15 050	8 750	6 250	6 250	36 300
<i>josta Asiakas- ja potilastietojärjestelmien harmonisointi</i>	7 500	4 000	2 000	2 000	15 500
Muut investoinnit	400	130	130	130	790
Investointeja vastaavat sopimukset	113 800	33 000	-	-	146 800
Rakennukset	113 800	33 000	-	-	146 800
Laite- ja kalustohankinnat	-	-	-	-	-
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-
Omaisuuksien luovutukset	-	-	-	-	-
Laite- ja kalustohankinnat	-	-	-	-	-
Investointituet	-	-	-	-	-

Vuosien 2026-2029 investointisuunnitelmalla varmistetaan, että sosiaali- ja terveyspalvelut pysyvät laadukkaina ja yhdenvertaisina koko Länsi-Uudenmaan alueella.

Uusilla toimitiloilla on varauduttu korvaamaan vanhoja toimitiloja sekä keskittämään tilakantaa palveluverkkosuunnitelman mukaisesti. Toimitilamuutoksilla tavoitellaan muun muassa parempaa tilatehokkuutta sekä tuotannollisesta näkökulmasta parempaa toiminnallisuutta. ICT-hankkeilla varmistetaan hyvinvointialueen palvelutuotannon edellyttämä kriittinen ICT-infrastukturi sekä tarvittavat järjestelmät. ICT:n hankkeet muodostavat keskeisen resurssin palveluiden kehittämiseksi tulevaisuudessa mm. asiakkaille tarjottavien digitaalisten palvelumallien kautta.

3.1 Pysyvät vastaavat

3.1.1 Rakennukset

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii lähtökohtaisesti vuokratiloissa ja rakennuksiin liittyvät panostukset painottuvat investointeja vastaavien sopimusten alle. Omaan taseeseen tehtävät rakennusinvestoinnit sisältävät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamiin rakennuksiin tehtäviä perusparannuksia, sekä vuokrakiinteistöihin tehtäviä vuokralaisen vastuulla olevia toiminnallisia muutostöitä.

Taulukko 4: Rakennukset

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Rakennusten muutos- ja parannustyöt	3 200	3 000	3 000	3 000	12 200
Rakennukset yhteensä	3 200	3 000	3 000	3 000	12 200

3.1.2 Laite- ja kalustohankinnat

Suunnitelluista laite- ja kalustohankkeista suurin osa on uusien ja korvaavien tilojen kalustamiseen sekä tilojen ICT- ja turvallisuusinfraan liittyviä investointeja.

Kalustohankinnoissa on myös terveydenhuollon laitteet ja koneet. Hammashoidon hoitoyksiköitä uusitaan tulevana vuosina. Myös pelastuslaitoksen ensihoidon laitteistohankinnat sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan. Pelastuslaitokselle on suunnitteilla hankkia vuosien 2026–2029 aikana korvausinvestointeina defibrilaattoreita ja muita ensihoidon laitteita. Näiden lisäksi ensihoidolle on varauduttu hankkimaan ambulansseja sekä kenttäjohtoauto.

Taulukko 5: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Ajoneuvokalusto	880	800	1 000	1 000	3 680
Ensikertainen kalustaminen	750	1 660	1 460	900	4 770
Muu kalusto ja kalusteet	1 210	1 220	1 220	1 200	4 850
ICT-laitteet	3 285	3 140	1 970	1 640	10 035
Sairaalalaitteet ja -kalusto	1 657	780	778	1 735	4 950
Turvallisuushankinnat	1 140	1 290	1 020	820	4 270
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	8 922	8 890	7 448	7 295	32 555

3.1.3 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden investoinnit käsittävät muun muassa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle kunnilta siirtyvien erillisten asiakas- ja potilasjärjestelmien yhtenäistämisen, palvelujen digitalisointia, robotiikka- ja

tekoälykehittämistä, tietojärjestelmien pakollisia päivityksiä sekä hyvinvointialueen yleisiä hallinnon ohjelmia.

Taulukko 6: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
ICT-ohjelmistot	15 050	8 750	6 250	6 250	36 300
ICT ja muu aineettomat yhteensä	15 050	8 750	6 250	6 250	36 300

Taulukko 7: Tarkempi erittely ICT-hankkeista digitiekartan hankekorien mukaisesti

Strategiakori 1 000 euroa	YTA-luokitus	2026	2027	2028	2029	Yht.
Digitaalinen asiointi	Digitaaliset palvelut	2 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Kotiin vietävä teknologia	Digitaaliset palvelut	300	300	300	300	1 200
Perusjärjestelmät	APTJ ja Integraatiot	7 500	4 000	2 000	2 000	15 500
Perusjärjestelmät	Resurssien suunnittelu ja optimointi	500	200	200	200	1 100
Perusjärjestelmät	Muut perusjärjestelmät	3 000	1 500	1 000	1 000	6 500
Arjen sujuvuus	Robotiikka, tekoäly, automaatio	500	500	500	500	2 000
Arjen sujuvuus	Tietoturva	250	250	250	250	1 000
Arjen sujuvuus	Muut investoinnit	500	500	500	500	2 000
Tiedolla johtaminen	Tietojohtaminen	500	500	500	500	2 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet yhteensä		15 050	8 750	6 250	6 250	36 300

ICT-investointien tarkastelujakso 2026-2029 jatkaa hyvinvointialueen palvelustrategian sisältämien kehitysteemojen toimeenpanoa. ICT- ja digipalveluiden osalta palvelustrategia korostaa neljää painopistealuetta:

- Digitaalinen asiointi
- Kotiin vietävä teknologia
- Perusjärjestelmien kehittäminen
- Arjen sujuvuus

Lisäksi koko hyvinvointialuetta läpileikkaavia painotuksia ovat:

- Tiedolla johtaminen ja analytiikka
- Palveluverkon kehittäminen

Yhteistyöalueen ict-investointien koordinaatiossa hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-Yhtymän erityisiksi yhteistyöteemoiksi nostettiin ylläoleviin pääteemoihin kuuluvia aihioita:

- Digitaaliset palvelut
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmät sekä integraatiot
- Resurssien suunnittelu ja optimointi
- Tekoäly
- Tietoturva

Digitaalisen asioinnin painopistealue

Digitaalisen asioinnin edistäminen ja nostaminen vuoteen 2026 mennessä ensisijaiseksi yhteydenottotavaksi on keskeinen kehityksen painopiste. Tämä tavoite on linjassa myös hallitusohjelman kansallisten tavoitteiden kanssa, ja vastaa sekä asiakkaiden että henkilöstön odotuksiin.

Ensisijainen investointikohde tulee olemaan vuonna 2025 käyttöönotettavan yhtenäisen digiasiointialustan jatkokehittäminen. Yhteistyöalueen puitteissa voidaan tarkastella yhteishankkeita esimerkiksi hoitopolkujen rakentamisessa että ESH-PTH -välisessä tiedonsiirrossa ja yhtenäisessä asiointissa.

Hyvinvointialueiden välinen yhteistyö on nopeasti voimistumassa kun hyvinvointialueet ovat saaneet alustahankinnat toteutettua. Eteläisellä yhteistyöalueella on vastaavasti yhteistyöhankkeita käynnissä ja investoinneilla saadaan hyötyä laajasti.

Kotiin vietävät teknologiat

Palvelutarpeen kasvu erityisesti ikääntyneiden palveluissa edellyttää laajamittaista teknologian käyttöönottoa sekä mahdollistamaan turvallinen kotona asuminen mahdollisimman pitkään että tukemaan kotiin vietäviä palveluita.

Teemaan kuuluvia, jo valmistelussa olevia investointikohteita ovat mm:

- Etähoivan videoasiointi täydentämässä perinteisiä käyntejä
- Lääkeannostelun automaattit
- Sähköinen ovenavaus

Lähivuosien painopisteenä on myös toimintamallit innovaatioyhteistyölle eri suuntiin kiihdyttämään uusien, vielä varhaisessa vaiheessa olevien hyvinvointiteknologioiden käyttöönottoa. Kokonaisuus nivoutuu vahvasti myös digitaaliseen asiointiin.

Vaikka vastaavia hankkeita on kansallisesti laajasti suunnitteilla, teema ei ole erityinen YTA-yhteistyön painopiste.

Perusjärjestelmien kehittäminen

Perusjärjestelmien kokonaisuus on suurin lähivuosien investointikokonaisuus. Teema tavoittelee palvelustrategiaa mahdollistavien ja kiihdyttävien perusratkaisujen ja palveluiden rakentamista, pitkälti myös korjaten sote-uudistuksen toimeenpanon jäljiltä sirpaleista ja tehotonta kokonaisuutta. Kaikkia ratkaisuja ei kyetty toteuttamaan tai kilpailuttamaan tehokkaasti valmisteluvaiheessa.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistaminen, yhtenäistäminen ja integrointi on suurin yksittäinen hanke. Kokonaisuus on jo kilpailutusvaiheessa ja vaiheittainen käyttöönotto alkaa vuonna 2025. Tämä APTJ-yhtenäistäminen vaatii merkittäviä investointeja niin uusien järjestelmien kuin käyttöympäristöjen rakentamisessa, integroinnissa, toimintatapojen määrittelyssä kuin kouluttamisessa. Myös poisjäävien järjestelmien migraatiot ja tietojen arkistoinnit ovat suuri osa kokonaisinvestointia. Toisaalta APTJ-yhtenäistämällä tavoitellaan merkittäviä säästöjä, mahdollistaen palvelutuotannossa suuruuden ekonomian yli vanhojen järjestelmärajojen, yhtenäiset mittarit ja johtamisen sekä selkeästi madaltuneet ylläpito-, tuki- ja kehittämiskustannukset.

Muita keskeisiä perusjärjestelmäkokonaisuuksien lähivuosien painopisteitä ovat mm:

- Työvuorosuunnittelun modernisointi, jossa tavoitellaan aikaisempaa nopeampaa, automaattisempaa ja keskitetympää ratkaisua, jolla voidaan merkittävästi vähentää suunnitteluun kuluva työtä, nostaa työntekijätyytyväisyyttä ja mahdollistaa laajamittainen analytiikka ja optimointi.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantotapojen analyysi, ja niiden perusteella mahdolliset investoinnit pyrkien kustannustehokkuuden ja automaatioasteen nostamiseen.
- Palveluhallinnan ratkaisujen kehittäminen pyrkien kustannustehokkuuden ja automaatioasteen nostamiseen

Perusjärjestelmien teemassa on tunnistettu useita YTA-tason yhteistyöaihioita niin APTJ-hankkeessa, työvuorosuunnittelussa kuin talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämisessä. Näitä yhteistyöaihioita edistetään jo useissa yhteishankkeissa.

Arjen sujuvuuden parantaminen

Sote-uudistuksen toimeenpanovaiheessa ei ehditty toteuttamaan kuin kaikkein välttämättömimmät muutostyöt, ja hyvinvointialueella siirtyi liikkeenluovutuksessa hyvin erilaisissa elinkaarivaiheissa olevia perusratkaisuja, joista osa on jo vanhentuneita ja häiriöalttiita. Tätä kehitystyötä jatketaan lähivuosina.

- Korjaamme arjen ongelmakohtia siirtymän jäljiltä: prosesseja, toimintamalleja, vanhentunutta ja häiriöaltista teknologiaa
- Hyödynnetään uudistuksen tuomat mittakaavaedut ja parannetaan laatua sekä kustannustehokkuutta.
- Perustietotekniikkaratkaisujen investoinnit pyrkien kustannustehokkuuden ja automaatioasteen nostamiseen
- Tekoälyn, robotiikan ja älykkään automaation laajamittainen käyttöönotto lähivuosien aikana.
- Tietoturvan, valmiuden ja varautumisen ratkaisut

Yhteistyöalueen koordinaatiossa erityisiä yhteistyöaihioita ovat tekoälyyn liittyvät kokeilut ja tuotantoratkaisujen yhteinen kehittäminen. Samoin yhteistyöalueena on tietoturva ja yhteinen valmiustyö.

Tekoälyn hyödyntäminen on noussut kaikkien hyvinvointialueiden kehitysprioriteetiksi. Länsi-Uudellamaalla on käynnistetty tekoälyohjelma, jonka puitteissa tehdään laajasti yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa parhaiden käytänteiden, vaikutus- ja riskiarviointien sekä teknologioiden osalta. Tulevaisuudessa yhteistyö tulee tiivistymään myös varsinaisten investointien osalta, mutta tällä hetkellä työ on vielä alkuvaiheessa.

Tiedolla johtamisen teema

Tiedolla johtamisen perusratkaisujen ja kyvykkyyksien rakentaminen aloitettiin heti hyvinvointialueen käynnistyttyä. Tätä työtä on tarkoitus jatkaa lähivuosina ja laajentaa niin käytettyjä mittaristoja kuin tiedon määrää ja laajuutta. Työ on erityisen merkittävää osana perusjärjestelmien uudistamista jatkuvuuden varmistamiseksi.

Teema on yksi YTA-yhteistyö painopisteistä ja teknisiä kyvykkyyksiä rakennetaan YTA-tasoisesti.

Palveluverkon kehittäminen

Varsinaiset tilainvestoinnit käsitellään muualla tässä investointisuunnitelmassa, mutta niihin kuuluvat ict-investoinnit ovat osa ict-investointikokonaisuutta. Tiloihin liittyviä investointiaihioita ovat mm uusien tilojen kalustamiseen ja parantamiseen liittyvä laite-, tietoliikenne- ja av-investoinnit.

3.1.4 Muut investoinnit

Muihin investointeihin kuuluvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle hankittavat osakkeet ja osuudet. Muihin investointeihin on tehty yleisvaraus mahdollisiin osakemerkintöihin. Muissa investoinneissa on mukana myös varaus sähköajoneuvojen latausinfraan laajentamiseen.

Taulukko 8: Muut investoinnit

Muut investoinnit (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Muut investoinnit	400	130	130	130	790
Muut investoinnit yhteensä	400	130	130	130	790

3.2 Investointeja vastaavat sopimukset

Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet ja leasing-rahoitetut kalustohankinnat.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on eritelty hankkeiden koko elinkaaren aikainen taloudellinen kokonaisvastuu ajoitettuna niille vuosille, jolloin sitoutuminen tapahtuu.

Rakennukset

Hyvinvointialueen tilahankkeiden suunnitelma on laadittu palvelustrategian ja pelastustoimen palvelutasopäätöksen sekä tunnistettujen tilakannan muutostarpeiden ja alueellisten kehitysajureiden pohjalta. Tilainvestoinnit perustuvat palvelustrategian ja pelastustoimen palvelutasopäätöksen tavoitteiden toteuttamiseen. Tilahankkeissa on huomioitu palvelustrategiassa esitetyt palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset palvelukokonaisuuksittain. Aluevaltuusto päätti hyvinvointialueen palveluverkosta keväällä 2024. Tarkempi toimitilaohjelma on tarkoitus käsitellä ja päättää vuoden 2024 lopussa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii pääosin vuokratiloissa. Vuokratiloista investointisuunnitelmassa on esitetty uusien tilojen vuokravastuiden kokonaismäärä hankkeeseen sitoutumisvuonna. Tilahankkeiden arvon määrittämisessä ei ole huomioitu hankkeiden nettovaikutuksia.

Investointeja vastaavien sopimusten sitoumukset painottuvat vuosille 2025–2027. Vuonna 2026 sitoumuksia on suunniteltu tehtävän yhteensä 113,8 miljoonan euron ja vuonna 2027 33,0 miljoonan euron arvosta ja näitä vastaavat kohteet otetaan käyttöön vuosien 2028-2029 aikana. Lisäksi tämän investointisuunnitelman ulkopuolella vuodelle 2025 on sitoumuksia 109,6 miljoonaa euroa.

Taulukko 9: Rakennukset sitoumusvuoden mukaisesti

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
SOTE-tilat	75 000	33 000	-	-	108 000
Palveluasuminen	38 800	-	-	-	38 800
Muut tilat	-	-	-	-	-
Rakennukset yhteensä	113 800	33 000	-	-	146 800

Taulukko 10: Rakennukset käyttöönottovuoden mukaisesti (informaatiotieto)

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
SOTE-tilat	3 000	-	72 000	33 000	108 000
Palveluasuminen	-	-	10 000	28 800	38 800
Muut tilat	-	-	-	-	-
Rakennukset yhteensä	3 000	-	82 000	61 800	146 800

Kampuskehitys

Hyvinvointialueen toimipisteverkostoa kehitetään kampuksittain. Kampuskehityshankkeet vastaavat terveysasemapalvelujen, suun terveydenhuollon ja perhekeskuspalveluiden sekä sairaalapalveluiden tarpeisiin. Kampusmainen kehittäminen mahdollistaa joustavan tilakannan suunnittelun ja toteutuksen.

Palvelustrategian mukaisesti terveysasemat, suun terveydenhuolto sekä perhekeskuspalvelut, eli lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ovat vahvasti läsnä väestön ja palvelujen keskittymissä. Terveysasematoiminnan ja perhekeskusten toistuvasti käytettävät peruspalvelut ovat lähipalveluita, joiden muita palveluja parempi saavutettavuus varmistetaan monikanavaisesti toimipisteiden, digipalvelujen ja liikkuvien palvelujen yhdistelmänä.

Sairaalapalvelujen tavoitteena on muodostaa yksiköitä, joissa palvelut voidaan tulevaisuudessakin tuottaa laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotisairaala ja muita liikkuvia palveluita kehitetään vastaamaan tarpeisiin. Lähtökohtaisesti luovutaan erillisistä pienistä yksiköistä.

Kampuskehityksen hanketason suunnitelmien ja kohteiden sijaintien on määrä täsmentyä loppuvuonna päätöksentekoon tuotavassa tarkemmassa toimitilaohjelmassa.

Palveluasuminen

Palvelustrategian linjausten mukaisesti asumispalveluissa tullaan keventämään palvelurakennetta muuttamalla laitoshoidon pitkäaikaiseksi ympärivuorokautiseksi

palveluasumiseksi ja lisäämällä yhteisöllistä asumista. Ikääntyneiden asumispalvelut sijoittuvat alueellisesti yksiköiden kustannustehokkuus huomioiden. Vammaispalveluissa lisätään omaa tuotantoa osana talouden sopeuttamista, sillä oman tuotannon yksikkökustannukset ovat ostopalvelua matalammat.

Vuosille 2026-2029 suunniteltuihin tilahankkeisiin sisältyy varaus kahdelle asumisyksikölle.

Muut kohteet

Tilahankkeissa on varauduttu nykyisten toimitilojen tilamuutostarpeisiin. Näillä mahdollistetaan uusien toimintamallien käyttöönotto nykyisten tilojen toiminnallisuutta muuttamalla.

3.2.1 Laite- ja kalustohankinnat

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat myös leasing-rahoitetut laitteet ja koneet. Tavoitteena on, että ajoneuvojen määrää ja samalla leasing-sopimusten määrää pystytään vähentämään nykytasosta, joten leasing-sitoumuksien oletetaan pienenevän nykytasosta tulevina vuosina. Myöskään työasemien leasing-sitoumusten ei oleteta nousevan nykytasosta. Sitoumusten pienentyessä leasing-sopimuksiin ei tarvita uutta lainanottovaltuutta, joten investointisuunnitelmaan 2026-2029 ei ole budjetoitu sitoumuksia laite- ja kalustohankintojen osalta.

Taulukko 11: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	-	-	-	-	-

3.2.2 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat myös pitkäaikaiset ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden sopimukset. Tähän investointiryhmään ei ole tunnistettu investointihankkeita.

Taulukko 12: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
ICT ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	-	-	-	-	-

3.3 Omaisuuden luovutukset

Omaisuuden luovutukset käsittävät taseeseen hankittujen laitteiden myynnit, kun laitteet korvataan uusilla laitteilla. Investointiohjelmassa ei ole tunnistettu omaisuuden luovutuksesta syntyviä tuloja.

Taulukko 13: Omaisuuden luovutukset

Omaisuuden luovutukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Omaisuuden luovutukset yhteensä	-	-	-	-	-

Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2026-2029

4 Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2026-2029

Taulukko 15: Pelastustoimen osasuunnitelma vuosille 2026-2029

Investointisuunnitelma (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Pysyvät vastaavat	12 013	4 843	4 730	3 290	24 877
Rakennukset	7 098	98	100	-	7 297
Laite- ja kalustohankinnat	4 915	4 745	4 630	3 290	17 580
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-
Investointeja vastaavat sopimukset	6 048	5 712	-	-	11 760
Rakennukset	6 048	5 712	-	-	11 760
Omaisuuksien luovutukset	70	50	40	40	200
Laite- ja kalustohankinnat	70	50	40	40	200
Investointituet	-	-	-	-	-

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelmalla vuosille 2026-2029 varmistetaan, että pelastustoimen palvelut pysyvät laadukkaina ja yhdenvertaisina koko Länsi-Uudenmaan alueella. Laitteiston ja kaluston uudistamisella varmistetaan, että pelastustoimella on ajanmukaiset ja toimivat ajoneuvot. Uusilla toimitiloilla korvataan vanhoja toimitiloja sekä kasvatetaan paloasemaverkostoa, millä taataan palvelujen yhdenvertaisuus koko hyvinvointialueella.

4.1 Pysyvät vastaavat

4.1.1 Rakennukset

Rakennusten investoinnit sisältävät pelastuslaitoksen käyttämiin rakennuksiin ja alueisiin tehtävät investoinnit. Vuonna 2026 on varauduttu Otaniemen paloaseman toteutukseen. Investointisuunnitelma sisältää myös pienessä määrin esimerkiksi sähköautojen latausinfrastruktuurin lisäyksiä. Lisäksi investoinnit käsittävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä vuokralaisen vastuulla olevia toiminnallisia parannuksia, jotta tilat toimivat palvelukäytössä.

Taulukko 16: Rakennukset

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Rakennukset	7 000	-	-	-	7 000
Rakennusten muutos- ja parannustyöt	98	98	100	-	297
Rakennukset yhteensä	7 098	98	100	-	7 297

4.1.2 Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat sisältävät pelastuslaitoksen käyttöön tarkoitetut ajoneuvot ja laitteet, jotka ovat pääosin nykyistä suorituskykyä ylläpitäviä korvausinvestointeja. Vuosien 2026-2029 aikana pelastuslaitokselle on suunniteltu hankittavan vanhenevaa kalustokantaa korvaavia öljyntorjuntaveneitä sekä muuta öljyntorjuntakalustoa. Ajoneuvohankinnat käsittävät mm. raskaita sammutus-, säiliö- ja säiliösammutusautoja. Kevyemmät ajoneuvohankinnat sisältävät esimerkiksi maasto- ja kelirikkoajoneuvoja sekä kevytkuorma-autoja. Muut kalustohankinnat käsittävät henkilöstön harjoituskäyttöön tulevia kuntosalilaittehankintoja sekä muuta pelastuskäyttöön tarkoitettua kalustoa.

Taulukko 17: Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustohankinnat (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Ajoneuvokalusto	2 140	3 920	3 530	3 000	12 590
Ensikertainen kalustaminen	20	-	110	-	130
Muu kalusto	2 660	630	790	120	4 200
ICT-laitteet	65	65	140	140	410
Turvallisuushankinnat	30	130	60	30	250
Laite- ja kalustohankinnat yhteensä	4 915	4 745	4 630	3 290	17 580

4.2 Investointeja vastaavat sopimukset

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on eritelty vuosittain euromäärä, mikä on eri hankkeiden taloudellinen kokonaisvastuu hyvinvointialueelle sinä vuonna kun hankkeisiin sitoudutaan.

4.2.1 Rakennukset

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat uusien toimitilojen vuokrasopimukset. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimii pääosin vuokratiloissa. Vuokratiloista investointisuunnitelmassa on esitetty uusien tilojen vuokravastuiden kokonaismäärä sille vuodelle, milloin tila ollaan ottamassa käyttöön.

Pelastustoimen palveluverkkoa kehitetään palvelutasopäätöksen mukaisesti. Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelma pohjautuu aluevaltuustossa hyväksyttyyn, vuosina 2024–2026 voimassa olevaan, pelastustoimen palvelutasopäätökseen. Tilahankkeissa on varauduttu Masalan ja Veikkolan paloasemahankkeisiin.

Taulukko 18: Rakennukset sitoutumisvuoden mukaisesti

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Rakennukset	6 048	5 712	-	-	11 760
Rakennukset yhteensä	6 048	5 712	-	-	11 760

Taulukko 19: Rakennukset käyttöönottovuoden mukaisesti (informaatiotieto)

Rakennukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Rakennukset	-	-	6 048	5 712	11 760
Rakennukset yhteensä	-	-	6 048	5 712	11 760

4.2.2 ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

Investointeja vastaaviin sopimuksiin kuuluvat myös pitkäaikaiset ICT ja muut aineettomat hyödykkeiden sopimukset. Tähän investointiryhmään ei ole toistaiseksi tunnistettu investointihankkeita.

Taulukko 20: ICT ja muut aineettomat hyödykkeet

ICT ja muut aineettomat hyödykkeet (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
ICT ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	-	-	-	-	-

4.3 Omaisuuden luovutukset

Omaisuuden luovutukset käsittävät taseeseen hankittujen laitteiden myynnit, kun laitteet korvataan uusilla laitteilla. Summat koostuvat omaisuuden jäljellä olevasta tasearvosta.

Taulukko 21: Omaisuuden luovutukset

Omaisuuden luovutukset (1 000 euroa)	2026	2027	2028	2029	Yht.
Omaisuuden luovutukset yhteensä	70	50	40	40	200